

مبانی فقهی و حقوقی مالکیت فکری یا معنوی

علی رحیمی^۱، حسین شبیری^۲

^۱ حقوق خصوصی، دانشکده حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نراق، ایران

^۲ حقوق مالکیت فکری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نراق، ایران

چکیده

حقوق مالکیت فکری یا مالکیت معنوی، که آن را حقوق فکری نامیده، زائیده اندیشه و هنر انسان است این رشته که شامل مالکیت ادبی و هنری و مالکیت صنعتی می شود. در عصر جدید و در شریانهای اقتصادی معاصر اهمیت بالایی پیدا کرده است، سوء استفاده برخی افراد از ثمره کار و زحمت و دانش دیگران و به یغما بردن اموال آنها بر اهمیت این رشته افزوده است. در نظامهای حقوقی مبانی مختلفی برای حقوق فکری ذکر شده است مثل ۱- نظریه حقوق کار ۲- نظریه حقوق اخلاقی ۳- نظریه مالکیت ۴- نظریه حقوق طبیعی ۵. عقل و بنای عقلا و ... از منظر اسلام نیز گروهی از فقها حقوق فکری را نامأنوس با نهادهای شرعی دانسته و نظر به عدم مشروعیت این حقوق داده و در نهایت به راه‌حلهای فرا شرعی پناه برده‌اند در برابر جمعی کوشیده‌اند آن را با شرع سازگار نشان دهند.

واژه‌های کلیدی: مبانی فقهی، حقوقی، مالکیت فکری.

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۴، شماره ۱، بهار ۱۳۹۷، صفحات ۲۱۱-۲۲۰